

Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia: **BRAȘOVU**, piața mare, Târgulul Inului Nr. 30.
Măsurătorii nefrancați nu se primesc. Manuscrisurile nu se restituie.
Birourile de anunțuri: **Brașov**, piața mare, Târgulul Inului Nr. 30.
Inserate mai primesc în *Viena* R. Mosse, Haasenstein & Vogler (Obo Maas), H. Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppel, J. Donnerberg; în *Budapesta*: A. V. Goldberger, E. Schöner; în *Frankfurt*: G. J. Zöfel; în *Hamburg*: A. Sauer. Pretul inserțiilor: o serie garmond pe o coloană 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tariful și învoială.
Reclame pe pagina a III-a o serie 10 cr. v. a. sau 30 bar.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

A. N. U. L. U. L. V. I.

„Gazeta” este în vânzare și
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumă la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la d. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
a administrațiunii, piața mare,
Târgulul Inului Nr. 30 etagiu I.
I. pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 106.

Brașov, Sâmbătă, 15 (27) Mai

1893.

Brașov, 14 Mai v.

Punem astăzi în fața cetitorilor noștri o mică dare de seamă, privitoare la activitatea „Kulturregylet”-ului ardelenesc, care pe de ce merge a început să ia nise dimensiuni totuși mai amenințătoare pentru noi.

Nu s'a implinit încă unu de cepiu, de când s'au pus temelii acestei fatale instituții de maghiarizare, și etă că a și început să ne copleșescă de toate părțile cu școle ungurești, cu bibliotecă ungurești, cu asile și internate ungurești, și cu alte multe instituții și mijloce, cari tind la corumperea și paralisarea învățământului nostru popular și la nimicirea oricărui dezvoltări culturale a noastre.

Tabloul, ce ni-lu prezintă raportul de mai jos, este în adevăr de natură a ne inspira cele mai serioase îngrijiri, mai ales decât vom ține seamă, că nu este „Kulturregylet”-ul ardelenesc singur în felul său. Alături cu el lucrează încă o multime de alte societăți de maghiarizare, er mai pe sus de toate acestea stă însuși guvernul, sub a căruia ocrotire înfloresc atât de bine aceste societăți.

Nu mai câteva zile sunt, de când am idigetată marea acțiune de maghiarizare, ce se dezvoltă în Săcuime din partea guvernului însuși, care după cum se vede și a pus de gând să nimicească și paralizeze până și cea din urmă școlă populară română aflată în acele părți.

Mergând totuși astfel înainte, cu esatitate matematică se poate calcula, că n'au să treacă mulți ani la mijloc și situațiunea noastră are să devină din cele mai penibile.

În fața acestor prevederi, nu mai putem rămâne nici un moment indiferenți față cu cele ce

se petrec în jurul nostru. A ne încrede orbesce în puterile proprii de conservare și a nu întreprinde nimic pentru paralisarea acțiunii contrare, ar însemna cea mai periculoasă riscare a existenței noastre naționale.

Și decât vom arunca o scurtă privire asupra activității noastre culturale și a mijlocelor de rezistență peste tot, va trebui să recunoștem cu durere, că suntem încă departe, suntem foarte departe de acel punct, în care se putem dice, că în această desperată luptă de conservare, ne-am afla și noi la înălțimea datorinței noastre.

Nu vom dice, că doră n'am aduce și noi din nice jertfe pentru cultura noastră națională și pentru luminarea și conservarea neamului. Nu trebuie însă să uităm, că timpurile, în cari trăim astăzi, sunt nise timpuri anormale, cari reclamă dela noi o deosebită încordare a puterilor pentru a pute face față puternicului adversar.

Acastă deosebită încordare a puterilor însă, la noi nu o găsim. Vedem că și puținile reuniuni culturale, ce le mai avem, sunt într'un progres relativ foarte neșemnat, ba unele din ele sunt chiar în stagnațiune. Nu ne vom provoca aici la casuri speciale, nici nu vom aminti de vechia noastră Asociațiune transilvană, pe care ne genăm a-o și aduce în comparațiune cu tinărul „Kulturregylet” ardelenesc, care în mai puțin de zece ani s'a avântat la un capital de aproape două milioane flor.

Ajunge a constata, că în lupta noastră de conservare nu suntem petrunși nici pe departe de entuziasmul acela sfânt, ce-lu reclamă dela noi serioșitatea luptei, în care ne aflăm.

Imprejurarea acastă este singurul motiv, ce ne face să pri-

vim cu atâta îngrijire la munca desfășurată de adversarii noștri. Căci nu trebuie să uităm, că ne aflăm într'o luptă desperată, din care fără deplină devoțiune, desevirșită jertfă și entuziasm pentru cauză, e imposibil a eși învingător.

E. M. K. E. în 1892.

La 28 Mai n. se va ține în orașul Deșeu (Comit. Solnoc-Dobăca) adunarea generală a „Kulturregylet”-ului. Din inoientul acesta d-lu Sandor Jozsef va eți un raport din care foile ungurești publică următoarele date, raport în care se va arăta activitatea acestei instituții de maghiarizare. Etă datele din vorbă:

Averea, în bani, a „Kulturregylet”-ului este depusă în hârtii de stat și în bancnote și face suma de 473,271 fl. 84 cr.; proprietatea din Geoagiul de jos reprezintă suma de 221,557 fl.; o casă în Clușiu reprezintă 140,944 fl. 20 cr.; în testatiuni 26,429 fl. 28 cr. Capitalizați sunt 26,908 fl. În obligațiuni 97,736 fl. 47 cr. averea esternă face 7759 fl. 56 cr.; în mișcator 5000 fl. Suma totală: 1,002,606 fl. 35 cr. Raportorul observă, că la suma acastă se poate adauge încă 120,000 fl., cari vin societății din economii făcute la diverse proprietăți. Așa dără averea „Kulturregylet”-ului se apropie de două milioane florini. La capitală se adaugă mereu taxele de membri fundatori și de membri ordinari, precum și alte venit laterale, așa că din venitul curat anual de 90,000 fl. se capitalizează câte 54,384 fl.

Averea capitalizată a înmulțit o anul trecut primarele Vaszary cu 1000 fl., dăruiți reuniunii.

Organizațiunea „Kulturregylet”-ului, dice raportul, s'a estins deja peste întregă țera și afară de comit. Arva, are în fiecare comitat atâți membri, încât filialele se pot organiza pretutindena în centre. În Ardelu deja activitatea „Kulturregylet”-ului și-a marcat liniile sale culturale, între hotarile cărora el se luptă cu școlile și instituțiile culturale.

„Kulturregylet”-ul dă ajutoare bisericilor și școlastice: la câte-unu preotă

romano-catolică din Făgăraș, Ciucu, Hunedora, Bistrița-Năsăud, Sibiu, Treiscaune, Turda-Arieș; la 6 școle romano-catolice, la 7 preoți reformați și la 26 școle reformate; la 3 școle unitare, bisericești augustine din Brașov, bisericești israelite din Clușiu și la școle gr. cat. și gr. or. românesce din Ciucu.

Are propriile sale școle: în Aranykut, Blășiu, Șebielu, Ighiu, Nagy Zombor, Magyoro Kereki și Vamos Udvarhely. Cu totul 8.

Are propriile sale kisedovuri: în Vințulu de jos, Bistrița, Bărbant, Brașov (2), Deva, Făgăraș, Petroșeu, Sighișora, Orăștie, Ördög-kut și Huedin.

Are asile: în Alpeșt. Baci, Bükös, Felső Szaláspatak, Hár, Lázsad și Gyala.

Sustine internate: în Blășiu, Sebeșel, Deva — îndreptându acastă activitate și în alte părți.

Ajutorază școle serece: în Bolya, Șeica mare și Sibiu. Dă premii din fundațiile „Gyertyauff” și „Nemes”. Sustine învățatori: în Geoagiul de jos, Haro și Nagy-Kapold. Sustine orfelinat: în Aiudu.

Are bibliotec: în Apața, Blășiu, Huedin, Belhoru, Bistrița, Bodola Nyen, Brașov (2), Bradu, Bükös, Cernatu-Săcelor, Ciucu-St. Georgiu-Bák, Deva, Aiudu-de-sus, Felső-Szováth, Gernesig, Gyergyó-Bekás, Halmagiu, Horgospatak, Șebielu, Cohalmu, Kőszvényes-Remete, Cetatea de baltă, Lozsád, Nimigia maghiară, Murășu-Bogata, Murășu St. Benedict, Mediaș, Mociu, Nagy Sajó, Șeica mare, Sibiu, Timiș mare, Brata română, Năsăud, Pipu, Rodna-vechi, Săcădate, Sas Sebeș, Cehulu Silvaniei, Roșia de munte, Véc, Vizoana și Zizinu. Cu totul 45 de bibliotec.

Acastă este activitatea „Kulturregylet”-ului. E de însemnat, că această reuniune pur de maghiarizare își îndreptă privirile și ghiarele mai ales în părțile și localitățile locuite de romani, față cu ale cărei atentate la limba și naționalitate, noi Români foarte puțină rezistență opunem — mai bine dău nimic.

FOELETONULU „GAZ. TRANS.”

Zola cătră tinerime.

O vorbire ținută la Reuniunea studenților franceși în ziua de Rosali.

Regretabil, dăr am ajuns și eu la vârsta, când omului îi pare rău, că nu mai e tinăr, și când îl pun pe gânduri tinerii, cari resar în urma lui. Ei judecă, ei ne continuă pe noi. Vedă, că în ei se nasce viitorul și une-ori cu temere mă gândesc: ore ce vor delatura ei, ce vor conserva din noi? și din lucrările noastre, ce se va alege în mâinile lor? Căci lucrările noastre nu pot fi durabile decât prin ei și numai atunci ele nu dispar, decât ei le primesc, înmultindu-le și sfârșindu-le. Din cauza acăsta urmăresc eu cu atâta interes idelle tinerime, citind diarele cele mai bune și revistele. Mi dau silința a cunoșce spiritul vivincător al școlilor noastre superioare; doresc a sci, încătrău mergeți D-vostre: inteligența și voința viitorului.

Dăr într'asta, domnilor, e și ceva

egoism, pe care eu nu-lu ascund. În unele privințe sunt ca muncitorul, care și gata casa, unde vră să petreacă zilele bătrănelor, și apoi e neliniștit: ore ce timp va fi mai târziu? Ore ploia nu va face stricăciuni păreților? Ore vântul de mără-nopte nu va rupe coperișul? Și mai pe sus de toate, ore destul de solid sunt edificați păreții, ca să potă infrunta furtunile; n'a făcut ore cruțare în materialul suficient și în timpul grelei munci? Dăr într'adevăr, față cu seculul viitor, lucrează în mine mai multă curiositatea, decât împotrivirea, mai multă simpatia caldă, decât nedumerirea personală. Și apoi să pier și eu și întregă generațiunea mea, decât nu suntem bun de altceva. decât de-a umple o gropă, ori de-a ajuta pe aceia, cari rêvnesc după lumină.

Domnii mei, mereu audu dicându-se, că pozitivismul trage de mărte, că naturalismul a murit, că sciința s'ar afla la sfârșitul acelu punct de vedere al păcei morale și a fericirei omenești, ce a promis. Cred, că D-vostre sciți că nici prin minte nu mi trece a deslega

grelele probleme ale acestor cestiuni. Eu nu sunt decât un om neînvețat, n'am nici o autoritate, ca să potă vorbi în numele sciinței și a filosofiei. Eu, decât mi concedei, nu sunt decât un simplu romancier, care a aflat una și alta și a cărui întregă competență stă în aceea, că a privit mult și a lărat mult. Eu asădără, numai ca martor cutez a Vă spune, că ce a fost, adevăr ce a voit să fiă generațiunea mea, omnii de acum 50 de ani, pe cari generațiunea D-vostre în curându o să-i privească dreptă străbuni.

La ultima esoposiți de pe Câmpulu Marte m'au surprins foarte multă deosebitele chipuri ale creațiunilor. Se dice, că acolo se potă vedă pururea aoleași picturi. Asta e greșită. Evoluțiunea, ce-i drept, este lină, dăr totuși cât de mare este ea asemănându cu celelalte esoposiții. Eu imi aduc încă foarte bine aminte de esoposițiile academice și romantice din 1863; atunci încă nu triumfa *plein air*. Cu cincisprezece ani mai târziu însă, când deja Manet triumfase, am vedutu alte esoposiții, unde strălucia pre-

tutinden lumina sôrelui curată. Aprôpe pe toate părțile petrunse lumina, se vedea tendința spre adevăr și făcare cadru era, ca o ferăstră liberă, scaldată în strălucire și deschisă spre natură. Și acum, după 15 ani, erăși am observat, că pe lumina tineră a tablourilor începe să planeze o negură mistică; omnii tind încă și acum după pictura luminosă, dăr deja adevărul începe să se desfigureze, figurile se întind și caracterele și mania noutății răpescă eră pe artiști în imperiul visurilor.

Generațiunea mea, după acei mari străbuni căror noi nu le am fost decât continuatori, s'a nisuit a deschide ferestrele spre natură: a vedă tot și a spune tot. În tendința acăsta, fiă chiar și inconșcient, totdeuna s'a manifestat filosofia pozitivă, luptele lungi ale sciințelor analitice și practice. Totdeuna noi am jurat pe sciință, care ne înougiurase de toate părțile; din ea am trairă sorbindu aerul epocii. Acum potă mărturisi, că eu am fost un revoluționar, încercându a duce în lumea literaturii sistemul riguros sciințific.

CRONICA POLITICĂ.

— 14 (26) Maiu.

Luni se va incepe în camera magnaților dezbaterile asupra proiectului de lege pentru regularea salarizării învățătorilor. Contele Ferdinand Zichy va combate acest proiect. În ziarul „Magyar Allam“ își motivează contele Zichy această atitudine a sa, zicând, că el pune mare fond pe această lege, acceptată și *minimulă*, care ar dori să fie mai mărită. Urmarea minimului ar fi ajutorarea din partea statului, pe care dănsul nu o poate privi ca titlu de drept pentru intervenirea statului. Dacă această intervenire e folositoare și necesară, atunci să fie, dăr să teme, că ajutorarea va forma numai un pretext pentru intervenire. Ajutorarea nu este o câștigare de drept, ci numai o îngrijire a statului. Contele Zichy își exprimă apoi îngrijirile sale față de unele dispoziții ale proiectului de lege, care e în stare să dea școala confesională pe mâna autorităților administrative și a ministerului.

Din Roma se anunță, că Papa a primit într-o audiență de două ore pe primatul Vaszary. Din incidentul acesta i-se scrie lui „Pester Lloyd“, că corespondentul lui „P. L.“ a avut o lungă convorbire cu cardinalul Rampolla, secretarul Papei, care i-a zis: Papa nici odată n'a fost amic al dușmanilor. Guvernul unguresc n'a avut nici ocază, nici necesitate, ca pe lângă *cesiuni interne de naționalitate*, să mai suscitaze și *cesiunile bisericilor* și să le pună în plan. Papa scie foarte bine, că guvernul a mers până la punctul de unde abia se va mai pute întoarce. Dăr asemenea cașă a fost și în Spania, și totuși s'a aflat modul de-a mulțumi pe toți. Astfel se poate afla și aici expedientul, cu care se vor pute mulțumi ambele părți. În fine Rampolla și-a exprimat speranța, că pacea și concordia se va restabili în curând.

Din Roma se telegrafiază, că criza ministerială a încetat. Toți ministrii, afară de d. Bonacoi, rămân la posturile lor. Doi senatori vor fi numiți la justiția și la finanțe. Discuțiunea bugetului afacerilor străine continuă. D. Brin, răspunzând d. lui Antonelli, a declarat, că liniștea este perfectă în colonia din Erythre. Situațiunea economică se îmbunătățește. Ministrul a vorbit de asemenea de negocierile cu Anglia pentru rectificarea frontierelor orientale. El a exprimat siguranța, că va ajunge la un rezultat satisfăcător. Cu Franța s'au început tratările, însă nu sunt destul de înaintate. Camera a adoptat un ordin de zi al d. lui Antonelli, primit

de guvern, invitându ministerul să prezinte un proiect, care să facă definitivă convențiunea dela 12 Iulie 1852 cu Sultanul din Zanzibar. Bugetul de externe a fost votat cu 171 voturi contra 82.

„Demonstrațiunea ministerului“.

Sub acest titlu scrie ziarul apennyist „Budapester Tagblatt“ un articol, în care critică vehement absentă ministerului dela festivitatea desvârlirii monumentului honveșilor.

„Tote foile independente și distinse ale Ungariei — dice foia apennyistă, — condamnă unanim guvernul, care de astă-dată a arătat, că a căzut cu o treptă mai jos, decât ministerul Szapary. Un guvern engles sau italian (ne mai vorbind de unul francez) n'ar mai fi putut rămâne nici o zi în oficiu, dacă ar fi avut îndrăzneala, să refuze pietatea eroilor națiunii, dăr și la noi va veni ziua de răsplătă, căci nu credem, că Ungaria va lăsa să fie condusă și batjocurită de un guvern austriac. Ungaria nu poate căde atât de jos, încât să nu ceară o ispășire pentru procederea guvernului, nu poate fi atât de slabă, ca să nu fie în stare a pedepsi pe acești ministrii“.

„Bud. Tagb.“ se „scandalizează“ apoi din cauza broșurei apărute la Viena, în care se laudă faptele lui Henzi, pe când „Ungaria e călcată în pulbere“. „Noi nu ne îndoiim“ exclamă cu emfază foia apennyistă, „că națiunea ungară și va procura satisfacțiune“.

„Pesti Naplo“ și exprimă și el indignarea, zicând: „Pe când poporul cântă și se ruga, guvernul demonstrează“. Apoi după ce descrie forța armată, ce s'a desfășurat la numita festivitate, încheie: „Amintirea la această demonstrațiune, se va întipări adânc în suflete și va însemna pentru ministerul Weckerle o sentință de blestem“.

Tot pe această cordă se vaetă și celelalte organe opoziționale strigând în gura mare, că această demonstrațiune din partea guvernului e o „trădare“, o „rușine națională“, ba „Magyar Hirlap“ merge și mai departe, zicând, că e „rușine, ca Ungaria liberă să-și țină festivitatea ei națională, în stare de asediu“.

SCRILE ȚILEI.

— 14 (26) Maiu.

Alegerea Mitropolitului Primat al României se va face la sfârșitul acestei sesiuni a corpurilor legiuitoare române. Guvernul va susține candidarea P. S. S. Episcopul Gheuadiu al Argeșului.

O frumoasă dovadă despre interesul, ce poartă față de cauzele noastre culturale, ni-au dat zilele acestea *studenții din anul al V-lea al școlii comerciale din Bucuresci*. Făcându ei o excursiune științifică pe valea Prahovei, găsiră la un otel din Sinaia numărul acela din „Gazeta Transilvaniei“, în care se cere concurs publicului românesc pentru înființarea unei noue școle române în comună Hotoan. Doritori de a-și aduce și ei obolul lor pe altarul amenințatei noastre culturi naționale, tinerii studenți amintiți mai sus puseră la cale o colecție de 11 lei, pe care ni-i adresară nouă pe lângă rugarea, de a-i înainta la locul destinat. Bani primii i-am și trimis președintelui eforiei școlare din Hotoan. Rugându pe tinerii studenți să primescă mulțumita noastră pentru acest frumos exemplu al lor, lăsăm să urmeze aci și numele contribuitorilor, cari sunt următorii: C. Hurmuzachi, G. Dimitrescu, G. Hristodorescu, I. Dimitrescu, G. Theodorescu, R. Leontu, C. Delegan, M. Cohen, L. Steiu, M. Protopopescu, S. Freudman, I. Nestorescu, P. Marinescu, C. Domide, C. Tascovici, D. Simionescu, Gr. Balănescu, D. Bălescu, G. Georgescu, C. Hristescu, S. Rosenfeld, C. Catzian, A. Radovici, I. Iacobson, S. Angheliescu și I. Nitzulescu.

O demonstrațiune a studenților cehi. Din Praga se telegrafiază, că în 24 Maiu studenții cehi dela Universitatea din Praga au făcut o demonstrațiune contra rectorului Dr. Prazak. Când rectorul păși în sala de studii, 100 studenți cehi au strigat: „pereat“. Rectorul a fost silit să părăsească institutul, studenții urmându-l cu strigăte nesfârșite de „pereat“. Treu o jumătate de oră, până când larma se potoli. Rectorul atunci se reîntorse la universitate și-și reluă frul prelecțiunii, asistându numai 11 studenți. Causa demonstrației a fost atitudinea lui Prazak, ostilă cehilor tineri, în ultima ședință a dietei provinciale.

Corpurile legiuitoare române sunt prelungite, prin decret regal, până la 20 Maiu.

Monarhul despre stările din Bohemia. Majestatea Sa monarhul nostru a ținut alaltă-eri, în tabăra dela Bruck, o revistă militară. Din incidentul acesta s'a exprimat cătră contele Harrach despre stările din Bohemia, cu cuvintele: „*Deu, triste, foarte triste lucruri sunt acestea*“. O tăcere adâncă urmă după cuvintele monarhului.

Scrisoarea unei regine. „Westnik“ din Moscova publică următoarea scrisoare sen-

șională a ex-reginei Natalia, a Serbiei, de pe vremea, când ea petrecea în Rusia. Petrecerea ei acolo, după cum se scie, a fost în ultimele zile. — Ex regina dice (scrisoarea e adresată unui redactor al ziarului): „Am iubit totdeauna Rusia și în general viața slavă. Austria mi-e antipatică și de aceea în totă viața mea de regină am luptat în contra politicii filo-germane a bărbatului meu Milau. Și cred, că de aci înainte Serbia nu va fi, decât ruso-filă; asemenea și guvernele ei. Dacă va da Dumnezeu să căsătorească pe fiul meu Alexandru cu o princesă rusă, atunci vișul meu e îndeplinit și dinastia Obrenovici stabilită definitiv pe tronul Serbiei“.

Schmerling și Ungurii. Din Viena se telefonază lui „Budapesti Hirlap“: Familia Schmerling n'a primită până acum nici o condolență din Ungaria.

Expozițiunea de lucruri femeesci, ce o va aranja Reuniunea de binefacere a femeilor protestante din loc, se va deschide mâine, 27 I. c., în edificiul vechi bisericii ev. ref. Numărul exponenților urocă cam la 100, parte din loc, parte de prin comune locuite de Ciangăi. Expozițiunea va dura dela 27 Maiu, orele 9 a. m., până 1 Iunie, orele 6 p. m., adică 6 zile; va fi deschisă în totă ziua dela orele 9—12 a. m. și dela 3—6 p. m. Intrarea 10 cr.

Serbările dela Moscova. Țarul, care este așteptat peste câteva zile la Moscova, a telegrafiat guvernatorului general, că va fi fericit de a sosi la Moscova odată de curând. Programa serbărilor din Moscova cuprinde: punerea primei pietre la monumentul ridicat împăratului Alexandru al II-lea; sfințirea unei biserici; o mare revistă militară; o ceremonie religioasă la Kremlin; recepțiunea notabililor; un bal la marele duce Serghe; o serbare populară în amintirea învictoriei, între 17 și 29, luna Maiu.

Cremațiune. Din Roma se anunță, că Marția trecută s'a făcut cremațiunea cada rului renumitului fiziolog *Moleschott*. Deoarece repositul a fost senator, la conductul funebru luă parte și un despărțământ de soldați. Și ministrul de externe Brin, luă parte la această ceremonie. După arderea cadavrului cenușa a fost pusă într-o ladă de lemn, care sta peste o grăpă. După câteva săptămâni lada se va desface și cenușa va fi împrăsiată în vânt.

Iubileu. În 23 Maiu și-a serbat reunitiunea serbescă din Petersburg iubileul de 25 de ani al existenței sale. Vorbi-

Dăr ore în luptă cine nu face mai mult decât ar trebui, și cine se mulțumesc numai cu victoria, fără a nu și-o compromita? Eu dealtmintearea nu regretă nimic din ce am făcut și totdeauna voi crede în pasiunea voitore și lucrătore. Și ce entuziasm, ce speranțe trăiau în noi! A scie tot, a pute tot, a cuceri tot. A face omenimea mai mărită, mai fericită pe calea adevărului.

Acum, domnii mei, D-vostre, tinerimea, pașiți pe bina lunei. Dicu: tinerimea, care este într-o depărtare nesigură și adâncă, ca și oceanul. Căci unde este tinerimea? Ce se va alege din ea întru adevăr? Cine are misiunea a vorbi în numele ei? Trebuie deci să mă alătură la ideile, ce i-se atribuiesc ei. Înainte însă im cer iertare, dacă sunt între d-vostre de acia, cari nu profesă ideile. Asupra acelor arunc eu răspunderea, cari ni-au dus pe noi în rătăcire, atribuind tinerimei idei, cari exprimă *mai multă dorințele lor*, decât realitatea.

Diceți, domnii mei, că generația D-vostre o rupe cu noi, că D-vostre nu

Vă mai puneți speranța în știință, fiindcă ați esperiat și cunoscut, că a zidi tute pe știință este un pericol social și moral. Pentru acesta D-vostre vreți să Vă reîntorceți la trecut, ca din credințe morțe să reedificați o credință viă. Naturală, că nu este vorba de a-o rupe cu desevărire cu știința, fiindcă D-vostre primiți succese ei nouă, ba intenționați chiar a-le spori. D-vostre faceți socotela cu adevărurile, pe cari însă vreți să le uniți cu dogmele vechi. Prin această însă știința se subordineză credinței, revine în stadiul ei vechiu, principiul devine un simplu exercițiu și o cercetare continuă până când n'ajunge supranaturalul. Incercarea, diceți, s'a întemplat, și știința nu mai e capabilă a împopula cerul pe care l'a golit și nu va pute să facă fericiți sufletele, a căror pace simplă a resturnat'o. Sfârșitul unei victorii mincinoase trebuie să fie modest, fiindcă nu poate să facă totdeauna: nu poate îmbogăți tot, nu poate vindeca tot. Și dacă nici nu cuteză a stătu tinerimei inteligente să arunce cărțile și să fugă dinaintea dascălilor,

totuși sunt sfinți și profeti mincinoși, cari glorifică în lumea largă virtutea științei, fericierea celorlă serei cu sufletul și necesitatea, ca omenimea peste măsură învățată și îmbătrănită, să se renască în epocile anteistorice, între străbuni, cari abia s'au despărțit de pământ, fără de nici o viață socială și științifică.

Nu neg, că criza acesta există și, când la finea veacului am obosit în munca agitată și uriașă de a cunoște tot și de a spune tot. Se pare, că știința, care a prefăcut în ruine lumea vechiă, se va reedifica după același model, pe care noi ni-l'am aloțat din adevăr și fericiere. Au așteptat douăzeci, cincizeci, ba și o sută de ani. Și când au vădit, că adevărul totuși nu poate învinge, er fericierea nu vră să vină, mulți în nerăbdarea lor au căzut în desperare și au negat, că pe calea cunoștințelor s'ar pute ajunge vre-odată la pământul făgăduinței. Luor vechiu că nu este acțiune fără reacțiune; și pe noi cade ostenela neevitabilă a călătorilor lungi: de-a șed pe marginea

drumului, de-a căde în desperare, și privind la întina câmpie, că ore ajungevom odată la țintă? Earăși se rostogolesc un altă secol și ne îndomăărăși: ore într adevăr pute-vom percurge ceva, apoi regretăm, că de ce nu ni-am oulcat pe-un câmp, pentru a dormi pe veci sub cerul instelat. De ce folos a mai merge, dacă ținta mereu se depărtează? Dău, mai mult plătesc decât această simplitatea nevinovată a băiatului, fericierea celui neștiutor.

Oare promite-ne știința fericiere? Nu cred! Ea ni-a promis adevăr, și cestiunea este a scie: ore putem noi să ne fericiim prin adevăr? Pentru cine va să se mulțumescă cu adevărul, de, este lipsă de multă stăruință, de negarea desevărită a *cului propriu*, de seninătatea mulțumitoare a minții. Până atunci însă, o cât de desperată se vaită omenimea suferitoare! Cum se poate ore vieții fără de minciuni și iluzii? Dacă nu este unde va o altă lume, unde domnesc adevărul, unde cei răi se ispășesc și cei buni se răsplătesc, cum am pute trăi

rea festivă o țină generalul Ignatieff. Au sosit telegrame de felicitare dela principele de Montenegro, precum și dela principele moștenitor Danilo, dela metropolii Serbiei și Montenegrului, precum și dela mai multe reuniuni rusești și din străinătate.

—x—

Cunună. D-lă Dr. Coriolan I. Pap din Vadu (Marmația) și d-ra Aurelia Cosma, gentila fiică a d-lui director de bancă Andreiu Cosma din Șimleu, se vor cununa la 4 Iunie n. c., orele 12 din zi, în biserică română gr. cat. din Supurul de sus. — Adresăm tinerilor miri și familiilor sincerele noastre urări de fericire!

—x—

Musica militară va cânta Duminecă în 28 Mai pe promenada de jos. Programul este următorul: 1. Sommer: „Pach” marș. 2. Balfé: Overtură „Zigeunerin”. 3. Iovanovici: „La bella Roumaina”. 4. Rossini: „Bărbierul de Sevilla” vals. 5. Liszt: „Rhapsodie hongroise”. 6. Sommer: „Promenade” mare poutpourri. Inceputul la 11 ore a. m.

Antoniou cav. de Schmerling. †

Antoniou cav. de Schmerling s'a născut în 23 August 1805 în Viena, ajunsese așa d'era o vârstă de 88 ani. El se dedică ca și tatăl său serviciului justiției, intrând în 1829 ca ascultând în serviciul judecătoresc din Austria de jos. În anul 1846 fu numit consilier pe lângă curtea de apel din Viena. Activitatea sa politică și-o începuse Schmerling cu misiunea sa la Frankfurt, unde din 9 Aprilie luă parte ca bărbat de încredere austriac la discuțiile asupra constituției germane. Politica sa „de Germania mare”, care ținea la încorporarea Austriei la Germania și la restaurarea unui nou imperiu german sub conducere austriacă, se încheiă, după cum se știe, prin războiul prusiano-austriac din 1866. Din 19 Mai 1848 începând, Schmerling fu președinte al adunării germane și după dizolvarea acesteia intră ca deputat al orașului Tulu în adunarea germană națională. Din 15 Iulie până în 15 Decembrie a aceluiași an, a fost ministru german al imperiului, la început ca ministru de interne, mai târziu ca ministru de externe. După ce se desbină de partida prusiană, își depuse oficiul și se întorse la Viena. Ales într'aceea în Reichstag-ul austriac, luă parte scurtă vreme la debaterile acestuia în Kremsier. se întorse însă în curând ca plenipotențiar austriac în Frankfurt și rămase acolo până la rechemarea deputaților austriaci în Aprilie 1849. Din 28 Iulie 1849 până în Ianuarie 1851 a fost ministru austriac de justiție și în-

fară de revoltare această miserabilă viață? Natura este nedreptă și nemilosă; știința străbate legea înfrântă a victoriei celui mai tare; și, ori ce lucru moral se dărimă, ori ce societate se transformă în despotism. Și cufundarea peste măsură în știință e împreună tot-deuna cu reacțiunea adevărului, fiindcă adevărul îl esplică rău și-l vedem nemilos cu ochii noștri, care nu pot trădi în adâncul legilor.

Nu, nu! Las' să ne cufundăm în somnul dulce al nesciinței! Realitatea ne duce la răutate; trebuie s'o ucidem, s'o negăm, fiindcă ea nu poate fi decât uricune și păcat. Și oamenii se dau aceluia vis, în urma căruia nu ne putem feri altfel, decât desertând de pe pământ, în cea-altă lume, sperând că acolo vom afla în fine fericirea și frățietatea, și, pe calea adevărului, împlinirea dorințelor noastre.

(Va urma.)

deplini în timpul acesta organizațiunea judiciară provisorie. După retragerea sa a fost numit președinte de senat la fualta curte de apel, la 1855 consilier intim și la 1858 președinte al tribunalului suprem din Viena.

După retragerea lui Goluchowsky a fost Schmerling numit în 13 Decem. 1860 ministru de stat și i s'a încredințat executarea diplomei din Octomvre, ceea ce o făcu el prin constituția octrotată din 26 Februarie 1861, care sta în contradicție cu dispozițiunile fundamentale ale diplomei din Octomvre. Dieta principilor convocată la indemnul său în Frankfurt avea să decidă organizațiunea Germaniei în frunte cu Austria. Resistența pasivă a Prusiei zădărnici însă planul. Dorița lui Schmerling, ca în toate afacerile germane să concureze cu Prusia, făcu pe Austria să ia parte la războiul în contra Danimarcei, al cărui rezultat a fost ansa nemijlocită a războiului din 1866. După ce eșiră din ce în ce mai evident la ivelă urmările greșite ale politicii interne și externe a lui Schmerling, se vedu acesta silit să-și presinte dimisiunea. În 27 Iunie 1865 el fu dimisionat și numit președinte al înaltei curți de casație.

Din anul 1861 până în 1865 fu membru al d'etei boeme și și depuse mandatul printr'o scrisoare ofensătoare. În acel timp a fost ales și în Reichsrath.

În 1 Aprilie 1867 a fost chemat ca membru pe viață în camera seniorilor. De mai multe ori a fost și președinte al acestei camere.

Ca membru al camerei seniorilor pași de multe ori în contra postulatelor Cehilor.

Ritualb, 24 Mai 1893.

Parastas pentru G. Barițiu. On. Redacțiune! Despărțirea de cătră cei vii a fericitului apostol românesc George Barițiu, a mișcat adânc tot sufletul românesc. Astfel și comuna Ritualb, situată sub pôlele munților „Retezatu”, în semn de condoleță, nu a întârziat a celebra un parastas pentru sufletul defunctului.

Acosta s'a efectuat astăzi de cătră parochul local, Petru Ciachi, în prezența unui public foarte numeros din comuna de ambe secsele, celebrându-se întâiu s. liturgică, apoi parastasul. După terminarea cultului, parochul amintit a ținut o cuvântare funebă, în care a schițat viața lui George Barițiu, arătându-ne și tesaurul, ce l'a adus defunctul pe altarul național. Sub decursul cuvântărei, care a fost atât de duiosă, predată, nu a fost persoană, care să nu fi lacrimat, mai vârtos cei care în 16 August 1891 am fost fericii, sub conducerea bravului paroch Ciachi, a vedea pentru prima și ultimă dată pre bardul națiunii noastre, a cărei vorbire cu ocaziunea deschiderei „exposiției de industrie” din opidul Hațeg, a rămas adânc întipărită în inimile noastre.

Etă, Onorată Redacțiune, cum știe Românul, chiar și cel mai îndepărtat de locuri culturale, a-și stima și deplânge pe părinții națiunii sale iubite!

Românașul.

Corespondența „Gaz. Trans”

Șintreag, 20 Mai 1893.

În vre-o câți-va ani, Șintreagianii și-au căștigat, prin arangiarea de petreceri de văr și prin alte mijloce, vre-o câte-va mii fl. pentru edificarea bisericii gr. cat. române. Poporul român gr. c. din Șintreag constă numai din 76 familii, prin urmare zelul, cu care l'a îndemnat conducătorilor săi îmbrățișeză cauza bisericii sale, e demn de laudă.

Fundamentul acestei case de rugăciuni s'a depus în ziua Înălțării Domnului, 18 I. c., prin arhitectul Adlef, Sasu din Bistrița, și s'a sântit prin pro-

topopulul concernent. d-lă Mihail Făgărășianu, cu asistența protopopului Grigoriu Pușcariu din Belean și a preoților din jur: Ioan Rebreanu din Searmă, Simion Popanu din Figa, Ion Rusu din Odorheiu, Grigore Mureșian din Șireag, și a preotului local Pompeiu Făgărășianu, care multă a ostentat întru ajungerea scopului, împreună cu curatorul primar D. Bartolomeiu Șigarteu și cu ceilalți curatori bisericesci.

Acest paladiu și scut al credinței și naționalității noastre, care se aședă în loc potrivit, în mijlocul comunei, față'n față de biserică ev. ref., va costa vre-o 5000 fl., din cari abia posedă poporul vre-o 4000 fl. și mai are lipsă de 1000 fl., care o așteptă dela marinitatea publicului român, pentru care a emis apelul de mai jos spre publicare.

Șirul bisericilor din jurul acesta, edificate în timpul mai recent, în Brașfalău, în Mageruș, Mintiul român, Teure, Mititei, Peatra, Chiuza, Sesarm și Șireag, se completează prin acesta.

Ară fi de doriță, ca comuna cea mare Cociu, cu pământ roditor și oameni cu stare, încă să-și facă biserică mai corespunzătoare timpului modern.

Actul consacării fundamentului bisericii începute la Șintreag s'a finit cu un prânz, dat de comuna bisericescă la curatorul D. Șigarteu, prin ficele acestuia: d-șorele Lucreția și Eugenia, dorind oșpeții, prin toate, succes bun întreprinderilor demni de imitat de vecinii din tinut.

Merită amintire câți-va oșpeți de altă națiune, între cari preotul emerit ev. ref. D. Csisar, care a tostat în limba română; er preotul Popanu amintit pe martirul, ce suferă în prinsorea ung. de stat dela Seghedin, Dr. Vasile Lucacia, și Pompeiu Făgărășianu, pre Dr. Emil F. Negruțiu, care a donat biserică 50 fl.

Petru Mureșian Șireganul.

Apelul, de care am amintit mai sus, e de următorul cuprins:

Românii gr. c. din comuna Șintreag (Somkerék) în comitatul Solnoo-Doboca, — o comună mixtă, compusă pe jumătate din Maghiari ev. reformați și puțin rom. catolici, pe jumătate din Români gr. c. și un rest din ovrei, care are șoolă de stat, față cu care Românii cu mari greutate își susțin șoola lor română confesională, — luând în considerare starea deplorabilă, în care se află biserică lor de lemn, edificată dora în secolul al 17-lea, au hotărât să-și edifice o nouă biserică din material solid de piatră. Cu această ocaziune și-au ales un comitet executiv compus din 15 membri credincioși gr. c. din Șintreag, care înainte de toate cercând puterile materiale, de care dispun, au aflat, că posedă un capital de 3400 fl. bani gata, parte depuși la „Bistrițiana” în Bistrița și la casa de păstrare în Betlén, parte imprumutată la singuratic în Șintreag. Inse pentru ducerea în deplinirea acestei nobile întreprinderi se recere un capital de cel puțin 5000 fl. Fiind poporul român din Șintreag numai 76 familii și acestea mai bine de jumătate în stare materială nu pré favorabilă, s'a hotărât a se face apel la pré onoratul public român pentru dobândirea de ofrande.

Ofrandele sunt a se espeda la adresa: Vartolomeiu Șigarteu, curator rațional gr. cat. în Șintreag (Somkerék), posta loco, cel mult până în 31 August u. 1893.

Șintreag, 1 Mai 1893.

Mich. Făgărășianu Bart Șigarteu,
preot și vice-protopop curatur prim.
tractual.

P. Mureșianu Șireganul P. Mureșianu,
proprietar. curat.-cont. și mem.
bru în com. esec.

Literatură.

A apărut:

În tipografia archidieceșană din Si-

biu au eșit de sub tipar următoarele două broșuri:

Cel mai mare bine din lume, de Henry Drumond. Traducere din germană de D. Făgărășianu, profesor și catechet la școlele române din Brașov. Format 8° de 36 pag. Prețul 10 cr. Venitul e destinat în folosul fondului de pensii al archidieceșei române gr. or.

— Pace vouă, de Henry Drumond. Traducere din germană tot de d-lă D. Făgărășianu; 8° 30 pag. Prețul 20 cr. Jumătate din profitul curat e destinat pentru fondul studenților sâraci și bolnavi dela școlele române din Brașov, er jumătate pentru fondul tipografiei archidieceșane din Sibiu.

ULTIME SCIRI.

București, 25 Mai. Alegerea Metropolitului primat al României se va face săptămâna viitoare. Spre acest scop se va convoca marele colegiu electoral compus din membri Corpurilor legiuitoare și din membri Sf. Smod. — În ședința de alaltăeri a camerei române s'a votat o recompensă națională de 1000 lei pe lună fostului Metropolit primat, Josif Gheorghianu.

București 25 Mai. Eri la orele 11-50 d. a. a sosit la gara de nord regina Natalia. M. S. a fost întâmpinată la gară de cătră M. S. Regele Carol, precum și de d-na Catargiu, verișora ei, care i-a oferit un frumos buchet de flori, de ministrul Serbiei și de prefectul poliției. M. S. Regele a sărutat mâna reginei Natalia.

DIVERSE.

Velocipediști orbi. Mai mulți elevi interni ai școlii regale normale pentru orbi din Londra a întreprins, sub conducerea directorului Carol Campbell, care asemenea e orb, un turneu pe velociped dela Mansion House la Birmingham. Directorul plecă dela principiu, că educațiunea orbilor trebuie să dea o mai mare atențiune gimnasticii decât până acuma. El însuși s'a suit acum câți-va ani pe Mont-Blanc.

Omul mașină. Un locuitor din Canada a făcut o invenți minunată. Adecă se pue pe un om în locul unei mașine cu vapor. Decât, se vede un lucru interesant. Omul e de fier și e îmbrăcat cu costumul cavalerilor din vâlc de mijloc, cu totă armătura lui, adecă cu cașca, peptarul de zale, cismele cu pinten, sabie lungă. În lăuntrul acestui cavaler (războinic), der anume construit, e o căldare cu abur și în coșul peptului o mașină, care mișcă picioarele. Omul se mișcă în urma mașinării interne. El poate să percurgă pe oră până la 7 kilometri. Negresit, că e interesant să vezi un tramvaiu tras de un ast-fel de om înarmat, care fuge mâncând pământul, der care nu e decât un simplu automobil.

Rectificare. În nr. 102 al fôiei noastre, în darea de semă din Cernatul Săcelor, s'au strecurat câteva erori de tipar, anume: În șirul 10 de sus, în loc de G. „Petou” este a se ceti: G. „Petu”; în șirul 33 de jos, în loc de: „I. T. Petru”, este a se ceti: I. T. Petcu; er cu un rând mai jos, în loc de: „Ana G. Petou”, se se cetesă: G. Petu. Tot acolo, în loc de: „Petru Pava”, se se cetesă Petru Pund. În șirul 14 de jos, în loc de „Bobesiu”, este a se ceti: Babeșiu. În fine, în șirul 15 din urmă, în loc de T. Decolescu, „orator”, este a se ceti: T. Decolescu doctor.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maloră

Cursul la bursa din Viena.

Din 23 Maiu 1892.

Renta ung. de aur 4%	115.—
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	124.20
" " " " argint 4 1/2%	101.30
Oblig. " " " de ost. J. emis.	121.—
" " " " " II "	—.—
" " " " " III "	—.—
Bonuri rurale ungare	96.—
" " " croato-slav.	—.—
Despăgubirea dijei de vin	97.50
Imprum. ung. ou premii.	147.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghed.	141.75
Renta de hârtie austr.	97.75
" " " argint "	97.46
" " " aur "	117.30
Losuri din 1860	147.25
Acții de-ale Băncii austro-ung. . .	986.—
" " " ung. de credit.	387.75
" " " aust. de credit.	331.75
Argint	5.81
Galben imp.	9.80
Napoleon-d'or	60.30
Mărci imp. germ.	123.60
London (lire sterlinge)	49.92 1/2
Rente de corone austr.	96.20
" " " "	94.35

Cursul pieței Brașov.

Din 24 Maiu

Banote rom. Cump.	9.75	Vând.	9.79
Argint român. "	9.70	"	9.79
Napoleon-d'or "	9.76	"	9.79
Galbeni "	5.70	"	5.75
Ruble rusești "	127.—	"	—.—

Mărci germane "	59.80	"	60.20
Lire turcesci "	10.92	"	—.—
Sorisuri fone. Alb. 6%	101.—	"	—.—
" " " 5%	101.50	"	—.—

Nr. 4341-1893.

PUBLICAȚIUNE.

Adaptarea ofensei orașenești de pe promenada de jos preliminară cu 5042 fl. 43 cr. se predă pe cale scripturistica de oferte în 8 Iunie a. c. înainte de prânz la 11 ore în biroul ofiului orașenești economică.

Se receră deci toți oferentii, de a și ascerne în amintitul birou până la începutul pertractării de oferte ofertele scripturistica, sigilate, provădate cu ună timbru de 50. cr și cu ună vadiu de 5% diu spesele pretinse.

În oferte are să se amintescă în cifre și litere scădământul percentual ce se lasă din suma de spese pentru clădită, conținândă acestă ofertă, subscrisă de însuși oferentul, tot de-odată dechiarațiunea, cumcă i suntă cunoscută condițiunile de oferte și acele contractuale și că se supune loră necondiționat.

Atâtă condițiunile aceste câtă și planul și preliminarul de spese să află până în ziua pertractării de oferte în decursul orelor oficiose la ofiul orașenești economică spre esaminare din partea fiecărui.

Brașov 18 Maiu 1893.

1233-3 Magistratul orașenești

SESONU DE VARĂ
în hotelul „Buceci“

zidită în anul trecut în centrul Branului (Töresvár), se află **odăi de pasageri** și pentru oșpeți, cari voescă se petrecă în Bran.

În restaurațiunea hotelului să capetă **măncări bune, și beuturi curate**, asemenea se află acolo grajdă șopru și fênă.

Lângă hotel suntă **odăi extra de închiriat pe vară, și scaldă excelente**. Ocaziune de a face excursiuni pe jos și călare în apropiere și în depărtare, precum la Buceci, Piatra Craiului și Dumboviciora.

A se adresa la **Ios. Pușcariu**, în Brașov,

séu **ILIE CĂPĂȚINĂ**, ospătar în Bran.

128,2-6

Publicațiune.

Se aduce la cunosciintă generală că în ziua de 6/18 Iunie 1893 se va vinde licitativ la fabrica de postav a moștenitorilor **ALCAZ** situată lângă Târgul-Neamț, Județul-Neamț, următoarele cantități de postav, aflate în depositul fabricii.

Calitate	Model	Lățimea cmtr.	Greut. p. metr. gramm	Lungimea	
				metru	ctm.
Flanelă vėrgată I.	a	70	350	11.059	900
" " II.	c	70	380	19.217	300
Postav demi castaniu	b	53	480	12.566	300
" ser deschisă	d	1:360	900	7.200	—
" civit p. civilă	e	1:360	860	1.118	—
" demi melange	g	53	480	8.506	—
" metange	h	1:360	860	1.307	400
" ser închisă	f	1:360	860	9.980	—
" diagonal alb-café	m	1:400	560	127	700

Pături (cergi) p. cai aproz 640; afară de acele ce se voră face până în ziua de 6 Iunie.

Vendărea se va face en bloc séu după categorii. Cumpărătorii en bloc voră depune o garanție de dece mii lei numerar séu în efecte ale statului după cursul Țilei. Rădicarea mărfii se va face pe contul cumpărătorului. Prețulu se va depune imediat după adjudecare. La casă de neachitare a prețului, garanția va fi perdată în folosul moștenitorilor, cari voră remâne proprietari pe postav.

127,2-6

Gerant: **N. Gane.**

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Durata sesiunii balneare
Maiu-Septevre.
BAIA DE CURĂ

B U Z I A S

stațiunea gara Lugos séu Temesvár.
Tarifă pe zone Budapesta-Orșova c. f. ungare.

La tôte trenurile suntă la dispozițiã publ. Omnibuse elegante à 1 fl. și echipage à 1 fl. 50 cr. de persónă.

Isvóre de feră cu conținută bogată în acidă carbonică (Isvórele Iosef și Mihael), recomandate de medicii cei mai renumiți contra bólelor de femei, anemice, gâlbinare, hemoroidi, suferințe de stomac, catare de beșică. Băi calde cu conținută de feră instalată cu edificiu nou pentru Dame și Domni, băi de nomolă (moort). Climă plăcută, locuințe ieftine, serviciu prompt, și bucate escelente. Musică de mai multe ori pe di.

Mediculă băiloră Dr. Georg v. Sántha.

Institută hidropatică și de cura lui Kneipp în Buzias. Pentru oșpeți, cari au necesitate de băi reci, de cura Kneipp séu instalată cu totă confortulă, asemenea cura de Masage și electricitate. Personalulă este bine instruită.

Directoră este renumitulă specialistă:
Dr. Peter Fajth.

Apa minerală a isvóreloră Iosef și Mihael este renumită și ca beutură răcoritoare și plăcută pentru conținută abundantă de acidă carbonică.

Informațiuni, prospecte și comande prin
Direcțiã balneară în Buzias.

Nr. 1214-6.

MARIAZELLER

Picături de stomachă

cari au efectă escelentă în contra tuturor bólelor de stomachă, suntă ună medicamentă neapărată de lipsă pentru ori-ce casă.

Semnele din care se cunosć bólele de stomachă suntă: lipsa de apetit, slăbiciunea stomachului, respirațiune cu mirosă greu, umflare (vântur), răgăită acru, colică, catară de stomac, producere excesivă de flegmă, gâlbăn re, greață și vomare, cărcei la stomachă, constipațiune séu incuizare.

Și la durere de cap, încărcarea stomachului cu măncări și beuturi, limbrici, suzerințe de splina, ficută și hemoroide, aprobată cu medicamentă sigură de vindicare.

La bólele indicate s'a constatată picături Mariazeller, ca celă mai bună leacă, care confirmă sute de testimoni. Prețulu unei sticle împreună cu prescrierea de întrebuințare 40 cr. sticla, indoită de mai 20 cr. Expedițiã centrală prin farmacistul **Carl Brady, Krenzier (Moravia)**. Să se observe marca de contrafacere și subscrierea.

Picături veritabile suntă numă acelea pe acăr embalage este lipită o fășiă verde cu cuvintele „Sezenge die Echtheit.“ Acestă fășiă pörtă și subscrierea mea

Veritabile se află în Braov: la farmacia Jekelius Wwe, farm. Victor Roth, farm. Jul. Hornung, farm. Franz Kelemen la „Biserica albă“, farm. Eduard Kugler la „Hygiea“, farm. Gust. Jekelius în Husszufalu

Anunciuri
(insertiuni și reclame)

Suntă a se adresa subscrisei administrațiunii. În casul publicării unui anciu mai mult de odată se face scădământ, care cresce cu câtă publicarea se fece mai de multe-ori.

Administrațiunea
„GAZETEI TRANSILVANIEI.“

Numere singlarice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potă cumpăra în librăria Nicolae Ciurcu, și în tutungeria I. Gross.

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

1. Dela Brașov la Pesta
Trenulă mixtă: 5 ore 10 min. dimineța.
Trenulă accel.: 2 ore 45 min. după am.
Trenulă de persóne: 7 ore 43 min. séra.

2. Dela Brașov la Bucuresci:
Trenulă accel.: 5 ore 15 minute dimin.
Trenulă mixtă: 11 ore înainte de améđi.
Trenulă accel.: 2 ore 19 min. după am.

3. Dela Brașov la Zėrnesci:
Trenulă mixtă: 9 ore 5 min. dimineța.
Trenulă mixtă: 3 ore 16 min. după am.
Trenulă mixtă: 9 ore 25 min. séra.

Dela Brașov la Ch-Oșorheiu.
Trenulă de persóne: 5 ore 46 min. dimin.
Trenulă mixtă: 8 ore 50 minute a. m.
Trenulă mixtă: 3 ore 10 min. după am.

Sosirea trenurilor în Brașov:

1. Dela Pesta la Brașov:
Trenulă de persóne: 8 ore dimineța.
Trenulă accel.: 2 ore 9 min. după am.
Trenulă mixtă: 10 ore 25 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Brașov:
Trenulă accel.: 2 ore 18 min. după am.
Trenulă mixtă: 7 ore 1 minute séra.
Trenulă accel.: 10 ore 17 minute séra.

3. Dela Zėrnesci la Brașov.
Trenulă mixtă: 6 ore 10 min. dimineța.
Trenulă mixtă: 1 oră 14 min. după am.
Trenulă mixtă: 8 ore 10 min. séra.

4. Dela Ch-Oșorheiu la Brașov.
Trenulă de persóne: 8 ore 18 min. dimin.
Trenulă mixtă: 1 ore 49 min. după am.
Trenulă mixtă: 6 ore 56 min. séra.